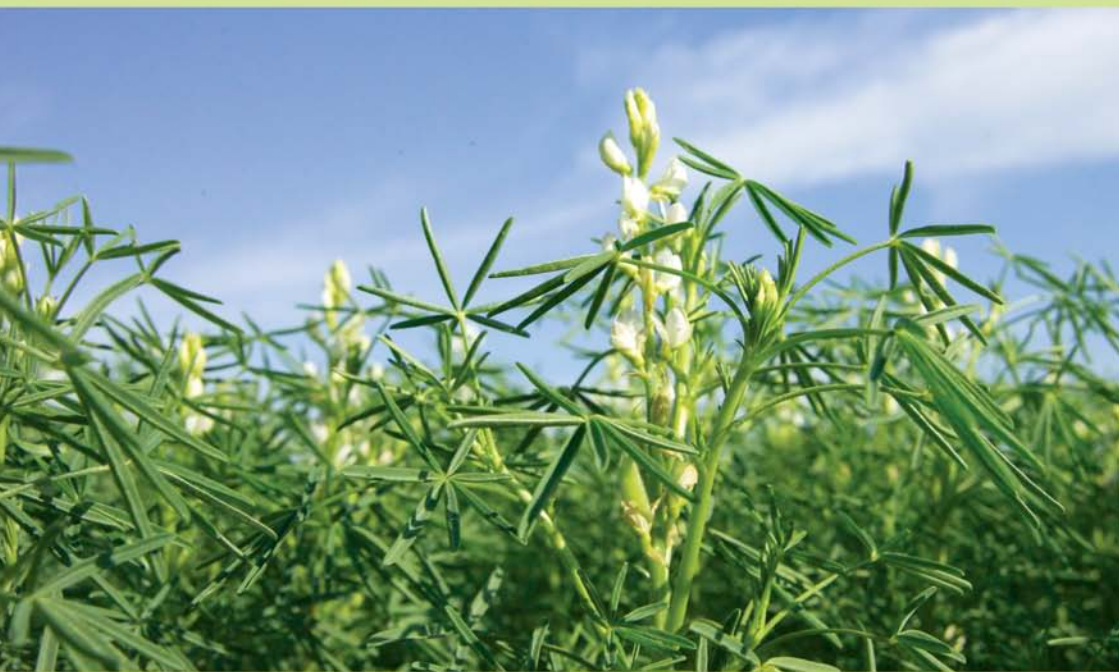

Audzēsim kopā

PĀKŠAUGI

Tirgus apskats. Kādēļ ir vērts audzēt pākšaugus?

Dr. Virginijus Kliučininkas
UAB „Agrolitpa” ģenerāldirektors

Pākšaugi bioloģiskā lauksaimniecībā ir pamatu pamats. Pākšaugu labība un daudzgadīga pākšaugu zāle – tās ir bioloģiskā slāpekļa fabrikas, kas uzlabo augsnes ražīgumu. Atkarībā no augsnes īpašībām un skābuma, bioloģiska slāpekļa saturs ir vidēji no 70 līdz 290 kg/ha. Tas atbilst 200-800 kg/ha amonija nitrāta daudzumam! Pupas uzkrāj slāpekli vidēji 130 kg/ha, zirņi – 110 kg/ha, lupīnas – 150 kg/ha, sarkanais āboliņš – 200 kg/ha.

Tie ir agras sējas augi, kas pacieš salnas. Zirņi un lupīnas – agras kulšanas augi. Pupas kuļ vēlāk. Tas viss ļauj pareizi organizēt pļaujas darbus.

Bioloģiski audzēti zirņi, pupas, lupīnas pārsvarā domātas barībai. Pagājušajā 2017. gadā mūsu uzņēmums no Rīgas ostas aizveda 2 ar zirņiem un 1 ar pupām piekrautus kuģus. Labi tas, ka eksportu veic uzreiz pēc ražas novākšanas. Arī cena 350-380 Eur/t+PVN, kuru maksāja, bija tiešām ļoti augsta.

Par 2018. g. ražu jau komunicējam kopš janvāra. Par bioloģiskiem zirņiem un pupām piedāvājam 350Eur/t + PVN. Vai tā ir pietiekami augsta cena? Ņemot vērā, ka 2018. g. pavasarī būs jāsēj rekordlielas vasaras labības platības, un tāda pati situācija valdīs Latvijā, Igaunijā, Polijā, Somijā, daļā Vācijas, jāpdomā mierīgi. Pastāv cenu krituma iemesli...

Noteikti var konstatēt, ka Rietumeiropas bioloģiskai lopkopībai būs nepieciešami Latvijas bioloģiskie zirņi, pupas, lupīnas.

Trūkst sertificētu pupu sēklu, tiek pārdotas pēdējās tonnas, kaut arī cena ir augsta. Zirņu un lupīnu sēklas sējai pietiks. To sēklas cenas nav augstas, tātad tas jāizmanto.

Pupas (*Vicia faba* L.)

AUDZĒŠANA:

Augsne

Vispiemērotākā ir labi mēslota smilšmāla augsne. Var augt irdenā mālsmilīti un mālā, ja netrūkst mitruma. Neder ļoti mitras, skābas, nezāļu pilnas augsnes. Optimālais pH 6,4-7,0.

Augseka

Labākās priekšaugu kultūras – ziemas kultūraugi, vasarāji. Nerekomendē audzēt pēc citām pupu kultūrām, uz kalniem, laukos, kur ir pilns ar vārpatām. Rotācija – 5-6 gadi. Pupas – laba priekšaugu kultūra ziemas kviešiem, vasaras labībai.

Mēslošana

Mēslošanai jāizmanto sertificēts mēslojums, kas ir domāts bioloģiskajām saimniecībām (putnu mēsli granulās, lopu mēsli granulās) (saskaņā ar ieteikumiem).

Sējas laiks

Agri, tiklīdz ir iespējams tikt uz lauka (aprīļa vidū). Agrīnās sējas termiņš parasti ir martā. Pupas sāk dīgt apmēram +5°C temperatūrā un sadīgst 10-13 dienu laikā. Pacieš salnas līdz -5°C.

Sēklas norma

50-60 augu/m², 250-300 kg/ha. Viegļās augsnēs sēj 7-10 cm dziļumā, vidēji smagās – 6-8 cm, smagākās augsnēs – 5-6 cm, ar 15 cm rindstarpām.

Sējuma kopšana

Iesējot sausā augsnē, jāapstrādā ar kultivatora ruļļiem. Nezāles iznīcina ecējot. Pirmo reizi ecē 5-7. d., otro – kad augiem ir 2-4 lapiņas.

Novākšana

Ražu novāc, kad 75-90 % pākšu kļuvušas brūnganas (bieži vien otrajā augusta pusē), bet sēklu mitrums ir ne vairāk kā 28-34 %. Kombains ar kuļtrumuli, palielinātas atstarpes starp trumuli un kuļtrumuli, apgriezieni samazināti līdz 450-600 apgr./min. Ja novāktu pupu mitruma daudzums lielāks, 3-5 st. laikā jāizžāvē līdz standarta 15 % mitrumam. Žāvētavās ieklūstošā gaisa temperatūra ir ne augstāka kā 32-35°C. Ja pupu sēklu mitrums nepārsniedz 16-20 %, tās var izžāvēt ar aktīvās ventilācijas palīdzību, mitrākas jāžāvē žāvētavās. Sēklu pupu standarta mitrums ir 16,0 %. Izejvielu, ko iepērk, standarta mitrums ir ≤ 14 %.

Piedāvātās šķirnes:

ALEXIA

Selekcionēta: Saatzucht Gleisdorf, Austrijā

Ātras audzēšanas vidēji agrīna šķirne, kas izaudzē daudz pākšu

- Agrīna graudu nogatavošanās;
- Augi – vidēji augsti, laba pretestība pret sakrišanu veldrē
- Stiebra garums – 139 cm
- Stiebra garums līdz pirmajam produktīvam stublājam – 46 cm
- Produktīvie stublāji uz stiebra – 10 gab.
- Krāsaini ziedi
- Ziedēšanas laiks – vidējs
- Pākšu skaits uz stiebra – 25,1 gab.
- 1000 sēklu masa – 412 g

* Dati šķirnes raksturojumam paņemti no pupu šķirņu agrobioloģiskajiem pētījumiem, Dotnuva 2014. g. Pētījumu laikā šai šķirnei noteikts lielākais pākšu uz viena auga skaits un graudu skaits no auga starp visām pupu šķirnēm, kuras tika pētītas.

MERKUR

Selekcionēta: Selgen, a.s., Čehijā

Vidēji agrīna tradicionālās audzēšanas pupu šķirne

- Ražas potenciāls – 3-4,5 t/ha
- Ziedēšanas laiks – vidējs/vēls
- Nobriešanas laiks – vidējs/vēls
- Veģetācijas periods – 125 dienas
- Augsts stiebrs – 120-130 cm
- Vidēja pretestība pret sakrišanu veldrē
- Ļoti laba noturība pret sakņu slimībām
- Laba izturība pret salnām
- Krāsaini ziedi (balti ar raibumiem)
- 1000 sēklu masa – 500-550 g
- Olbaltumvielu daudzums sēklās – 30,1-30,7 %
- Sēklas der barībai

Sējas zirņi (*Pisum sativum* L.)

AUDZĒŠANA:

Augsne

Vispiemērotākā augsne ir vidēji smags smilšmāls. Var augt ar oglekli bagātā mālsmilti. Neder ļoti mitras, sakritušas, mālainas, skābas augsnes. Optimālais pH 6,0-7,4.

Augseka

Vislabākās priekšaugu kultūras – ziemas kultūraugi, vasaras mieži vai kvieši. Nerekomendē audzēt pēc citām pupu kultūrām, laukos, kur ir pilns ar nezālēm. Rotācija – 5-6 gadi. Zirņi ir laba priekšaugu kultūra ziemas kultūraugiem, ziemas rapsim.

Mēslošana

Slāpekli iegūst paši, ieteicams mēslot ar sertificētu bioloģisku PK mēslojumu.

Sējas laiks

Agri, tiklīdz ir iespējams tikt uz lauka (aprīļa vidū). Zirņi sāk dīgt pie 1-2 °C, bet sadīguši pacieš īslaicīgas salnas līdz -7-8°C.

Sēklas norma

100-120 augu/m², vai 200-250 kg/ha, atkarībā no sēklas lieluma. Vieglās augsnēs sēj 6-7 cm dziļumā, smagākajās – 4-5 cm dziļumā, ar 15 cm rindstarpām.

Sējuma kopšana

Iesējot sausā augsnē, iesaka apstrādāt ar kultivatora rulli. Sējumu iespējams rullēt, kad zirņi ir 8-12 cm augsti, tā nostiprinot sējuma pretestību pret sakrišanu veldrē.

Pirmo reizi ecē 4-5. dienā, otro – kad augiem ir 2-5 lapiņas. Ecēšanu veic diagonāli pa rindiņām ar vieglām zaru ecēšām.

Novākšana

Ražu novāc, kad kļūst brūnganas 80-90% pākšu (bieži vien jūlija beigās). Svarīgi novērtēt zirņu apakšējo pākšu gatavību. Sēklu standarta mitrums ir 15,5 %. Izejvielu, kuras iepērk, standarta mitrums ir ≤ 14 %.

Piedāvātās šķirnes:

CYSTERSKI

Selekcionēta: Poznanska Hodowla Roslin Sp.zoo., Polijā

Agrīna, ražīga zirņu ar dzeltenām sēklām šķirne

- Veģetācijas periods – 93 dienas
- Graudi ir dzeltenā krāsā
- Ziedēšanas laikā nesakrīt veldrē, bet gatavības posmā sakrišanas veldrē risks ir ļoti neliels
- Raža ~50 cnt/ha (COBOR visu citu zirņu šķirņu pētījumu vidējais rādītājs ir 46,3 cnt/ha)
- 1000 sēklu masa – 240 g
- 21 % olbaltumvielu sausnā
- Dažāda mehāniskā sastāva augšņu tolerance
- Rekomendē ļoti agrīnu sēju
- Sējas dziļums ir 6-8 cm

ESO

Selekcionēta: Selgen, a.s., Čehijā

Audzētāju labi novērtēta, agrīna, noturīga pret sakrišanu veldrē un slimībām dzelteno sēklu pārtikas tipa zirņu šķirne

- Grauda krāsa - dzeltena
- Agrīna, viena no ražīgākajām tāda tipa šķirnēm Dānijas pētījumos
- Stingrs stiebrs ar ļoti labu noturību pret sakrišanu veldrē
- 1000 sēklu masa – 256 g
- Vidēji augsts augs – 110 cm
- Laba izturība pret sakrišanu veldrē
- Ļoti liels olbaltumvielu daudzums – 23,6 g
- Ļoti laba pretestība pret sakņu slimībām, fuzariozi ieskaitot

IMPULS

Selekcionēta: Selgen, a.s., Čehijā

Vidēji vēla pārtikas tipa zirņu šķirne ar zaļas krāsas sēklām

- Vidēji vēla ar vislielāko ražīgumu starp visām zirņu šķirnēm ar zaļas krāsas sēklām
- Grauda krāsa – intensīvi zaļa
- Stingrs stiebrs ar ļoti labu noturību pret sakrišanu veldrē
- 1000 sēklu masa – 287 g
- Grauds ir apaļas formas, vienā krāsā
- Liels olbaltumvielu daudzums
- Ļoti laba pretestība pret sakņu slimībām, ieskaitot fuzariozi

ROCKET

Selekcionēta: Boreal Kasvinjalostus Oy - Boreal Plant Breeding, Somijā

Dzelteno sēklu sējamo zirņu šķirne, kas agri zied, vienmērīgi nogatavojas, ir noturīga pret slimībām, bagāta ar olbaltumvielām

- Bagātīga raža, vidēji lieli graudi, zems sējas patēriņš
- Laba ražas un sēklu izmēra stabilitāte
- Zems sēklas patēriņš sēklai (vidēja TGS dēļ) palielina ienesīgumu
- Lieliski der vietās, kur vasaras sākumā ir sauss (agrāk sāk ziedēt)
- Ziedēšana – agrīna
- Ziedēšanas periods – vidēji garš
- Augu augstums – vidējs
- Augu noturība pret slimībām – ļoti laba
- 1000 graudu svars – vidējs
- Graudu raža – liela
- Olbaltumvielu daudzums – liels
- Kopproteīna daudzums – mazs
- Blīvums – ļoti labs

Šaurlapu lupīnas (*Lupinus angustifolius* L.)

AUDZĒŠANA:

Augsne

Var audzēt arī audzēšanai neauglīgās augsnēs. Lielākās ražas izaudzē vieglās mālsmilts augsnēs. Tām var dot arī auglīgākus laukus, jo veģetācijas periods ir īsāks un nav riska, ka tās varētu nenogatavoties. Neder augsnes, kur ir augsti gruntsūdeņi. Optimāls pH 5,0-6,0, bet ne lielāks kā 6,0.

Augseka

Var audzēt labībai domātā laukā vai siderālo augu audzēšanai paredzētās platībās. Sējumus atkārtot nedrīkst, jo tad augi sāk slimot, it īpaši ar fuzariozi. Tajā pašā vietā lupīnas sēj pēc 4-5 gadiem. Sēklu lupīnas ātrāk nobriest, kad tās aug meža aizvējā.

Mēslošana

To saknes ir spēcīgas, un šis augs spēj paņemt barības vielas no dziļākiem slāņiem un citiem augiem nepieejamiem savienojumiem, tāpēc tās audzē bez mēslošanas. Ja vēlas uzlabot augsni, palielināt humusa daudzumu, var lietot Lauksaimniecības ministrijas Valsts augkopības dienestā reģistrēto bioloģisko mēslojumu, piem., putnu mēslu granulas u.c. Ar organisko mēslojumu (mēsliem) iesaka mēslojāt lupīnu priekšaugu kultūraugu.

Sējas laiks

Jāiesēj pēc iespējas agrāk (kamēr pietiek mitruma), līdz aprīļa vidum, ar 15 cm rindstarpām. Sēklas jāiesēj 2-4 cm dziļumā. Iesakām apstrādāt ar kultivatora rulli.

Sēklas norma

100-120 augu/m², vai 180 (170-200) kg/ha. Audzējot auglīgākās augsnēs, sēklas normu iespējams palielināt līdz 200 kg/ha. Ļoti svarīgs līdzeklis ir sēklu inokulācija (nitragīna pievienošana) – inficēšana ar gumiņbaktērijām.

Sējuma kopšana

Pēc sējas, uz augsnes virsmas izveidojoties garoziņai, obligāti jāecē. Sadīgušas lupīnas aug lēni, tāpēc tās nomāc nezāles. Nezāles jānāc iznīcināt tad, kad noņem priekšaugu kultūru. Jāveic 1-2 pļaušanas, pēc tam – dziļi jāapar.

Novākšana

Nogatavojušās lupīnu pākstis viegli atveras un sēklas izbirst, tāpēc ļoti svarīgi nenokavēt sēklu ražas novākšanu. Pirmajām pākstīm sākot pārspriegt, ar kombinu nekavējoties jānovāc raža.

Cits

Lupīnu sēklas ir lielas, bagātas ar olbaltumvielām, tāpēc pēc ražas novākšanas tās bieži vien jāžāvē. Ļoti svarīgi pēc nokulšanas lupīnu sēklas tūdaļ iztīrīt, ja to neizdara, arī sausas lupīnu sēklas ātri paliek mitras. Sēklas labi glabājas, kad to mitrums nepārsniedz 14 %. Sēklu lupīnu standarta mitrums ir 15,5 %. Izejvielu, kuras iepērk, standarta mitrums ir ≤ 14 %.

Piedāvātās šķirnes:

SALSA

JAUNUMS

Selekcionēta: Poznanska Hodowla Roslin Sp.zoo., Polijā

Agrīna, ražīga šķirne ar baltiem ziediem un baltām sēklām, kas ļoti vienmērīgi nogatavojas, izturīga pret sakrišanu veldrē

- Veģetācijas periods (Polijā) – 111 dienas, ziedēšana turpinās ap 22 dienām
- Augu augstums – vidējs
- Ražas potenciāls – ap 3 t/ha
- Ļoti noturīga pret antraknozi (8,1 balles) un fuzariozi (7,3 balles) (pēc 9 baļļu skalas)
- 1000 sēklu masa – 135-145 g
- Liels olbaltumvielu daudzums – 32,0-33,0 % sausnā
- Alkaloīdu – ļoti maz
- Graudi lieliski der lopbarībai un tās ražošanai, jo sastāvā ir maz alkaloidu
- Augsnes pH jābūt $> 5,5$
- Sēj pēc labības, trešajā gadā pēc mēslošanas ar mēsliem
- Rekomendē pirms sējas sēklas beicēt ar *Rhizobium* sp. baktērijām (nitraginu)
- Rekomendē agrīnu sēju, sējas dziļums 3-4 cm, ar 15-20 cm rindstarpām
- Tā kā šķirne ir agrīna, var iesēt nedaudz vēlāk

SONET

Selekcijā: Poznanska Hodowla Roslin Sp.zoo., Polijā

Ļoti agrīna šaurlapu lupīnu šķirne, kas ir noturīga pret sakrišanu veldrē un pākšu atvēršanos

- Augu augstums – 75 cm
- Ražas potenciāls 25-30 cnt/ha
- Noturīga pret vīrusu slimībām un fuzariozi
- 1000 sēklu masa – 160-165 g
- Mazs alkaloīdu daudzums 0,06-0,08 %
- Liels olbaltumvielu daudzums – 33-35 % sausnā
- Graudi lieliski der lopbarībai un tās ražošanai, jo sastāvā ir maz alkaloīdu
- Rekomendē agrīnu sēju, sējas dziļums 3-4 cm
- Rekomendē pirms sējas beigēt ar *Rhizobium* sp. baktērijām (nitragīnu)

TANGO

Selekcijā: Poznanska Hodowla Roslin Sp.zoo., Polijā

Agrīna, salda šaurlapu lupīnu šķirne, rekomendē graudu audzēšanai. Graudi lieliski der lopbarībai un tās ražošanai, jo sastāvā ir maz alkaloīdu

- Augu augstums – 66 cm
- Ļoti noturīga pret sakrišanu veldrē pirms ražas novākšanas – 8,4 balles no 9 ballēm
- Šķirne ir ļoti noturīga pret vīrusu slimībām, antraknozi (8 balles no 9 ballēm) un fuzariozi (8,2 balles no 9 ballēm)
- Ziedi baltā krāsā un sēklas baltas ar raibumiem
- Lielisks graudu nogatavošanās vienmērīgums – 7,2 balles no 9 ballēm
- 1000 sēklu masa – 165-175 g
- Mazs alkaloīdu daudzums – 0,039 %
- Lieliska graudu uzturvērtība
- Rekomendē pirms sējas beigēt ar *Rhizobium* sp. baktērijām (nitragīnu)
- Rekomendē agrīnu sēju, sējas dziļums 3-4 cm

Aunazirņi (Nuta zirņi) (*Cicer arietinum*)

AUDZĒŠANA:

Augsne

Augsnes ziņā nav prasīgi, bet labāk aug drenētās, irdenās mālsmits un smilšmāla augsnēs. Neder ļoti mitras, sakritušas, mālainas, skābas augsnes, jo necieš lielu mitrumu augsnē. Piemērots pH 6,0-9,0.

Augseka

Nav jūtīgi pret priekšaugu kultūrām, jāsēj augsnē, kur nav nezāļu. Daudzgadīgām nezālēm vispār nevajadzētu būt. Der audzēšanai pēc labības un rapša. Nerekomendē audzēt pēc citām pupu kultūrām, laukos, kur ir pilns ar nezālēm. Rotācija – 4 gadi. Aunazirņi ir laba priekšaugu kultūra citiem augiem. Var iesēt ziemas kviešus, pēc tiem aunazirņus un atkal ziemas kviešus.

Mēslošana

Slāpekli savāc paši, ieteicams mēslot ar sertificētu bioloģisku PK mēslojumu vai sēt augsnē, kas ir bagāta ar fosforu, sēru un cinku. Nemēslot ar mēsliem.

Sējas laiks

Agrs. Sēklas dīgst jau pie 4-6 °C augsnes temperatūras. Sēklu dīgšanai nepieciešams daudz mitruma, tāpēc mitrās augsnēs sēj 6-8 cm dziļumā, bet sausākajās – 9-10 cm un pat dziļāk (līdz 15 cm). Jauni augi ir izturīgi pret salnām, bet ziedēšanas laikā augstums kaitē augiem. Rekomendē sēt sēklas, kurām ir veikta inokulācija.

Sēklas norma

120-150 augu/m², 100-120 kg/ha. Sēj ar 15 cm rindstarpām. Var sēt arī ar platām 45-60 cm rindstarpām.

Sējuma kopšana

Iesējot sausā augsnē, rekomendē apstrādāt ar kultivatora rulli. Ecē pirms sadīgšanas (3-4 d. līdz sadīgšanai, pa diagonāli sēšanas virzienam) un pēc sadīgšanas (2 reizes). Arī turpmāk vajadzētu sargāt no nezālēm. Pirmo reizi pēc sadīgšanas ecē pēc 7-8 dienām (kad augiem ir 3-5 lapiņas), otro reizi – pēc nedēļas. Ecē pēc pusdienlaika, ar ātrumu 5-6 km/h. Iesējot ar platām rindstarpām, ecē 2-3 reizes. Pirmo reizi ecē 5-6 cm dziļi, pie augiem atstājot 8-10 cm platu aizsargjoslu, otro reizi – pēc 8-10 dienām 6-8 cm dziļi, un trešo reizi pēc vajadzības – pirms lapas noklāj rindstarpas.

Novākšana

Aunazirņu pākstis nogatavojas diezgan vienmērīgi, neatveras, augi nesakrīt veldrē. Svarīgi pareizi sa-

regulēt kombainu. Kulšanas aparāta griešanas ātrumu samazina līdz 450-550 apg./min. Sējumos, kur ir vairāk nezāļu, piemēro divu fāžu novākšanas metodi. Žāvē zemākā temperatūrā (30-40°C). Sēklu aunazirņu standarta mitrums ir 15,5 %. Izejvielu, kuras iepērk, standarta mitrums ir ≤ 12-14 %.

Cits

Tie ir ilgus veģetācijas augi (80-120 dienas). Veģetācijas ilgums ir atkarīgs ne tikai no šķirnes, bet arī no augsnes tipa un klimata apstākļiem. Ziedēšanas un pākšu audzēšanas periodā nepieciešams siltums (ap 24 °C). Jūtīgi pret askohitozi.

Piedāvātās šķirnes:

SOKOL

JAUNUMS

Vidēji agrīna, ražīga aunazirņu šķirne, kurai piemīt labas kulinārās īpašības

- Izturīga pret sausumu un sakrišanu veldrē
- Veģetācijas periods – ap 81-116 dienām
- Ražas potenciāls – ap 2,9 t/ha
- Augu augstums – 38-62 cm
- Stiebrs – stāvs, lapas – vidēja izmēra, ziedi – balti
- Sēklas – gaiši brūnganas, vienāda izmēra
- Seklās līdz 24,7 % olbaltumvielu
- 1000 sēklu masa – 223-291 g

Ēdamās lēcas (*Lens culinaris*)

AUDZĒŠANA:

Augsne

Var augt augsnēs ar dažādu auglīgumu – gan smiltīs, gan smilšmālā, bet patīk drenētas, irdenas un ražīgas augsnes. Jūtīgas pret sārmainām augsnēm, augsnēm, kur ir liels daudzums sāļu, bora. Neder ļoti mitras, sakritušas, mālainas, skābas augsnes, jo necieš lielu mitrumu augsnē. Labai ražai ļoti svarīga augsnes struktūra un ūdenscaurlaidība. Optimālais pH – ap 7,0.

Augseka

Labākās priekšaugu kultūras – ziemas, uzkrājošie augi. Nerekomendē audzēt pēc citām pupu kultūrām (lēcām, aunazirņiem, pupām, viķiem). Rotācija – 3 gadi.

Mēslošana

Slāpekli iegūst paši, ieteicams mēslot ar sertificētu bioloģisku PK mēslojumu. Nemēsлот ar mēsliem.

Sējas laiks

Agrs (sēt vienlaicīgi ar vasaras labību). Sēklas dīgst jau pie 4-5 °C augsnes temperatūras. Sadīgst 4-5 nedēļu laikā. Jauni augi izturīgi pret salnām, bet ziedēšanas laikā augstums kaitē augiem. Rekomendē sēt sēklas, kurām ir veikta inokulācija.

Sēklas norma

100-120 sēklu/m², vai 120-150 kg/ha, vairāk būtu jāsej sausākos reģionos (120-150 gab. dīgtspējīgu sēklu/m²). Sēj 3-4 cm dziļumā, ar 10-15 cm rindstarpām. Sēt sēklas, kurām ir veikta inokulācija.

Sējuma kopšana

Augšanas sākumā slikti konkurē ar nezālēm, tāpēc audzēšanai piemeklē augsnes, kur ir maz nezāļu. Vēlāk pašas nomāc nezāles. Iesējot sausā augsnē, rekomendē apstrādāt ar kultivatora rulli. Pēc sadīšanas ecē (labāk dienas vidū). Arī turpmāk vajadzētu sargāt no nezālēm. Pirmo reizi ecē 4-5. d., otro – kad augiem ir 2-5 lapiņas. Ecēšanu veic diagonāli pa rindiņām ar vieglām zaru ecēšām.

Novākšana

Ražu var novākt pēc tiešās vai divu fāžu metodes. Ražu vāc, kad augu apakšējās pākstis kļūst brūnganas un, viegli pakustinot, grab (augustā, septembrī.). Ļoti svarīgi novērtēt apakšējo lēcu pākšu gatavību. Svarīgi pareizi noregulēt kombainu. Sēklu lēcu standarta mitrums ir 14 %. Izejvielu, kuras iepērk, standarta mitrums ir ≤ 12-14 %.

Cits

Veģetācijas periods var ilgt 75-115 dienas. Veģetācijas ilgums ir atkarīgs ne tikai no šķirnes, bet arī no augsnes tipa un klimata apstākļiem. Veģetācijas laikā nepieciešams 350-550 mm nokrišņu. Līdz ziedēšanai (ap 1,5 mēn. no sadīgšanas) aug lēni. Ziedēšanas un pākšu audzēšanas periodā nepieciešams siltums (ap 18-22 °C). Pēc ziedēšanas attīstās ātri, zarojas, nobriest nevienmēri.

Jūtīgas pret askohitozi, fuzariozi, puvi. Augšanai nepieciešams mitrums, bet izturīgas arī pret sausumu. Patīk saulainas vietas, vietās, kur ir izveidotas ēnas, ir mazāk ražīgas. Necieš pārmērīgu mitrumu. Sausuma gadījumā var plaisāt pākstis. Ar nezālēm konkurē slikti.

Piedāvātās šķirnes:

DANAJA

JAUNUMS

Vidēji agrīna ēdamo lēcu šķirne, kurai raksturīgs stabils, liels ražīgums un laba kvalitāte, ir piemērota mehanizētai ražas novākšanai

- Ļoti izturīga pret augsnes un gaisa sausumu, sakrišanu veldrē un pavasara salnām
- Veģetācijas periods (no sadīgšanas līdz tehniskai nobriešanai) – 83-96 dienas
- Vidēja raža – 2,28 t/ha
- Ražas potenciāls – 3,92 t/ha
- Pākstis nokrīt, neizber sēklas
- Apakšējo pākšu augstums – 24-29 cm
- Nobriedušo augu lapas nenokrīt
- Sēklas ir zaļā krāsā, apaļas, nedaudz saplacinātas
- 1000 sēklu masa – 57,4-83,0 g
- Sēklās līdz 27,6 % olbaltumvielu, 1,5-1,8 % tauku, 37,7-40,4 % cietes, 4,7-5,1 % šķiedrvielu
- Savārās 48-54 minūtēs

UAB „Agrolitpa” darbības pamatvirzieni:

- Pupu un lopbarības graudzāļu sēklas.
- Dažādiem nolūkiem domāti daudzgadīgo lopbarības zāļu sēklu maisījumi.
- Daudzgadīgo zāļu maisījumi tehnogēno (nogāžu, ceļa malu, rekonstrukcijas zonu) zonu apzaļumošanai.
- Mauriņu zāļu sēklas un to maisījumi.
- Sertificētas labības sēklas (auzas, kailauzas, mieži, kvieši, speltas kvieši, tritikāle).
- Citu lauksaimniecības lopbarības augu sēklas:
 - kukurūza (skābbarībai, graudiem),
 - sējas griķi,
 - bietes (lopbarības, puscukurbietes),
 - sējas zirņi (pārtikai vai lopbarībai),
 - pupas,
 - vīķi (sējas, rudzu),
 - sējas aunazirņi,
 - pārtikas lēcas,
 - šaurlapu lupīnas,
 - eļļas augi (eļļas rutks, baltās un brūnās sinepes, ripsis, ripsis, linsēklu lini, parastās saulespuķes, sējas kaņepes, sējas idras, sarmatainā soja, parastās ķīmenes),
 - citi augi: viengadīgais āboliņš, bišu facēlijas, sējas koriandrs, amoliņš u.c.
- TGS maisījumi, kuri ir domāti zaļajam mēslojumam un augu zaļajam mēslojumam.
- Zāle pasējai.
- Lopbarības augu sēklu pavairošana. Audzēšanas un iepirkšanas līgumu noslēgšana.
- Bioloģisko lopbarības augu sēklkopības attīstīšana.
- Konsultācijas par zālienu ierīkošanu un lietošanu, lopbarības augu sēklkopības jautājumos.
- Konvencionālās saimniecībās izaudzēto izejvielu (ķīmenes, griķi, speltas kvieši un kailauzas) iepirkšana.
- Bioloģiskajās saimniecībās izaudzēto izejvielu iepirkšana:
 - pārtikas izejvielu (aunazirņu, auzu, griķu, baltsēklu lupīnu, kviešu, rudzu, miežu, kailauzu, spelta kviešu, sojas, lēcu, zirņu) iepirkšana, sagatavošana un eksports.
 - Lopbarības bio (auzu, kviešu, tritikāles, rudzu, miežu, lupīnu, pupu, sojas, zirņu u.c.) un P₂ izejvielu iepirkšana, sagatavošana un eksports.
 - eļļas/garšvielu augu (ķīmeņu, balto un brūno sinepju, sējas koriandra, linsēklu linu un šķiedras kaņepju) bio izejvielu iepirkšana, sagatavošana un eksports.

AICINĀM AUDZĒT SĒKLAI:

Pļavas auzenes	Pļavas auzenes	Sējas griķus
Sarkanās auzenes	Sarkano āboliņu	Sējas zirņus
Pļavas timotiņu	Bastarda āboliņu	Pupas
Parasto kamolzāli	Viķlapu esparcetes	Šaurlapu lupīnas
Daudzgadīgās airenēs	Lopbarības redīsus	Dzeltenās lupīnas
Viengadīgās airenēs	Baltās sinepes	Parastos kviešus
Aužņairenes	Sējas viķus	Tritikāli
Pļavas skarenes	Šķiedras kaņepes	Parastos miežus
Pļavas lapsastes	Bišu facēlijas	Sējas auzas

Tas nozīmē:

- ilggadēju sadarbību
- konsultācijas
- augstu ienesīgumu
- sēklas der augsnēm ar visdažādāko mehānisko sastāvu
- pirmssējas problēmu atrisināšanu
- minimālu zemes apstrādi (audzējot daudzgadīgas zāles)

Kā arī aicinām noslēgt līgumus un audzēt:

1. Sējas auzas („gluten free“ kvalitāte)
2. Sējas griķus („gluten free“ kvalitāte)
3. Sējas zirņus

Nodrošinām ar sēklām, sniedzam konsultācijas.

Audzēsīm kopā

Konsultācijas un atbildes uz jautājumiem par iegādi sniedz:
GUNTIS TRUPAVNIEKS

Rēzekne,
LATVIJA

Tel.: +371 27 148 728

E-pasts: guntist@agrolitpa.lt

ADRESE:

Keravos g. 17, Keravos k., Velžio sen.,
LT-38131 Panevėžio r. sav.

Koordinātes: 55.675276; 24.445833

E-pasts info@agrolitpa.lt

Fakss: +370 45 500 439

Tālr. +370 45 595 601

www.agrolitpa.lt